

der: „Er Invaliden indtraadt i Egtelab efter at være bleven Invalid, har hans Enke under anbefalende Omstændigheder Afgang til Understøttelse af den fornævnte Invalidesond“. Jeg skal overfor den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Bojsen) kun gjøre den Bemærkning, at jeg til en vis Grad kan godkende den af ham fremsførte Paastand, at Finantslovsbevillinger, særlig hvor det gjaldt om at bevilge Beløb til Personer, der ellers efter de gjældende Lovbestemmelser ikke vilde have Afgang til Forsørgelse, ingenlunde have været knappe. I al Almindelighed vil jeg fuldstændig godkende det. Naar den ærede Ordfører mener, at min Modstand mod den Bestemmelse, der kom ind ved Lovens 2den Behandling, hidrører fra Omskiftet om, at Finantsloven ikke skulde strække sig videre end høist fornødent, og en Frygt for, at Finantslovsbevillinger ville blive for knappe, saa er det en Misforstaaelse eller en Feiltagelse af det ærede Medlem. Det forekommer mig imidlertid at være soleklart, at da jeg mener, at Vedkommende skal nøies med slet Intet, kan det ikke være Frygt for, at Finantslovsbevillingerne skulde blive for knappe, der afholder mig fra at gaa ind paa den Bestemmelse, der blev foreslaet af de ærede Herrer og vedtaget ved 2den Behandling. Jeg har heller ikke sagt, at Grunden til min Modstand mod, hvad der kom ind ved 2den Behandling, var, at jeg frygtede for, at det skulde blive for stort. Det kunde jeg jo godt have sagt, da jeg i Grunden anser ethvert overflødig Honorar, enhver overflødig Udgift for at være stort. Min Mening er imidlertid den, at Arbeidet efter sit Omfang og sin Natur meget godt kan forventes udført fuldstændig tilfredsstillende, uden at der bydes Honorar for det, men skal Honorar bydes for at skaffe sig dygtige Kræfter, maa jeg meget bede om at vide, hvilket Honorar der kan bydes, og at man ikke blot skal kunne stille Vedkommende i Udseende Muligheden af at faae i Aar et Beløb, et andet Aar maaske et andet. At det skulde skaffe en Minister Afgang til at faae dygtige Kræfter, kan jeg ikke indrømme.

Lassen: Hvad den ærede Finantsminister har anført imod mit Ændringsforslag, har ikke i fjerneste Henseende overbevist mig om, at mit Princip er urigtigt. I en Henseende er jeg fuldstændig enig med den ærede Finantsminister, nemlig deri, at Invalidforsørgelsen efter denne Lov, for saa vidt den skal betragtes som en Erstatning, er overordentlig ringe, for ikke at sige lurvet, men i og for sig forekommer det mig ikke at være en tilstrækkelig Grund til at sige, at det skulde være ikke Erstatningsprincippet, der ligger til Grund for Loven, men Bølgjørenhedsprincippet; thi er det lurvet som Erstatning, er det virkelig ogsaa lurvet som Godtgjørelse. Imidlertid tror jeg ikke, at, naar den ærede Finantsminister i Bemærkningerne til Loven skriver: „thi da Inva-

lidens Forsørgelse er ubmaalt efter den ham paaførte Indskrænkning i Erhvervsøve og altsaa maa betragtes som en Erstatning for denne“, det er fuldstændig korrekt at negte, at den Invaliden tilslagne Forsørgelse skal betragtes som Erstatning. De Punkter af Loven, Ministeren fremhævede som beviseende, at det ikke er nogen Erstatning for Labet af Erhvervsøve, forekomme mig at være meget lidt slaaende. Den Omstændighed, at Invaliden, naar han faar Ansættelse i Statens Tjeneste, ikke beholder den fulde Pension ved Siden af sin Løn, er i og for sig en ganske naturlig Følge af det Princip, at man giver ham Vedlæg for Labet af Erhvervsøve. Paa samme Maade finder jeg det meget naturligt, at naar Invaliden ikke mister sit Erhverv, sin Stilling i Statens Tjeneste, men vedbliver at opbevære de selv samme Indtægter, som han havde iforveien, altsaa ikke lider Indskrænkning i Erhvervet, saa kan han ikke Invalidunderstøttelse. Naar den ærede Finantsminister endelig anførte imod min Sammenligning mellem Erstatning i Tilfælde af, at Staten disponerer over Individernes Gods, og Erstatning i Tilfælde af, at den disponerer over Individernes Personer, at disse Erstatninger hvile paa aldeles forskellige Grundlag, maa jeg tilstaa, at jeg egentlig ikke fatter denne Forfæjlelse. Det er ganske sandt, at man har en Grundlovsbestemmelse for, at Staten skal give Erstatning til de Borgere, hvis Gods den anvender til det Almenees Bedste, men det forekommer mig, at naar vi først ere paa det Rene med, at Staten erkjender det som en moralsk Forpligtelse, der paahviler den, at betale Invalidernes Erstatning for den Indskrænkning i deres Erhvervsøve, som er paaført dem, ved at den har anvendt dem i Krigstjenesten, vil det være at sætte Grundloven over Moralens, at sige, at den ene Forpligtelse er mere bindende end den anden. Det er tilbøielig en Tilfældighed, at man ikke har faaet en aldeles tilsvarende Bestemmelse ind i Grundloven med Hensyn til de Tilfælde, hvori Staten disponerer over Borgernes Personer. Da det imidlertid lader til, at man frygter for, at Vedtagelsen af det af mig stillede Ændringsforslag skal kunne sætte Loven i Fare, og da jeg maa tilstaa, at jeg ikke tror, at det er en Ændring af ganske overordentlig praktisk Betydning — jeg anser den nok for at have principiel Betydning — vil jeg under disse Omstændigheder henstille til mine ærede Medforslagsstillere, om vi ikke for at undgaa at sætte Loven i Fare skulle tage Ændringsforslaget tilbage, idet jeg for mit Vedkommende erklærer mig villig dertil, ikke fordi jeg erkjender, at det Princip, jeg har hævdet, er urigtigt, men fordi jeg mener, at man ikke bør sætte Loven i Fare for at sætte et Princip igjennem, som i det givne Tilfælde er mindre praktisk.

Bojsen: Jeg er naturligvis enig med den ærede Finantsminister i, at enhver overflødig Ud-